

INDENRIGSMINISTERIET

Tilsynsrådet for Fyns Amt
Slottet
5000 Odense C

Dato 27. april 1990
Kontor 1. k.
Sag nr. 1989/1011/7-17
Sagsbeh. hw/eot

I skrivelse af 16. november 1989 (j.nr. 1989-089-449-9-3) har Tilsynsrådet for Fyns Amt bedt Indenrigsministeriet om en vejledende udtalelse, inden tilsynsrådet tager stilling til en henvendelse fra Nyborg Byråd vedrørende en eventuel omdannelse af de kommunale værker i Nyborg Kommune til en selvejende institution, "Nyborg Kommunale Værker, selvejende virksomhed".

Det fremgår bl.a. af de medsendte vedtægter for den selvejende institution, at institutionen skal varetage distribution af elektricitet, fremskaffelse og levering af drikkevand og fjernvarme samt drift eller deltagelse i drift af affaldsforbrændingsanlæg. Institutionen ledes af en bestyrelse på 7 medlemmer, hvoraf byrådet udpeger 5 medlemmer, mens 1 medlem udpeges af en rådgivende plenarforsamling og 1 medlem af de ansatte.

I denne anledning skal Indenrigsministeriet udtale, at en selvejende institution er kendetegnet ved, at der er tale om en formue, der er uigenkaldeligt udskilt, og som ingen fysisk eller juridisk person uden for institutionen har ejendomsretten over. En selvejende institution er således et selvstændigt og uafhængigt retssubjekt, og det vil være i strid med fonde retlige grundsætninger, hvis hele bestyrelsen eller dennes flertal er underkastet instruktionsbeføjelse fra stifteren eller en anden.

Uanset at Nyborg Byråd ikke kan udøve instruktionsbeføjelser over for den selvejende institutions bestyrelse eller det bestyrelsesflertal, som udpeges af byrådet, vil det forhold, at flertallet af bestyrelsens medlemmer udpeges af byrådet, efter ministeriets opfattelse indebære, at der efter udskillelsen af

den kommunalt drevne virksomhed (de kommunale værker) i en selvejende institution ("Nyborg Kommunale Værker") fortsat er tale om en kommunal opgavevaretagelse.

Da kommunens anliggender styres af kommunalbestyrelsen efter reglerne i den kommunale styrelseslov, vil en kommunal opgavevaretagelse i en privatretlig organisationsform normalt være udtryk for en omgåelse af reglerne i den kommunale styrelseslov og som følge heraf være ulovlig. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor særlige hensyn kan begrunde varetagelsen af den pågældende virksomhed i en privatretlig organisationsform. Dette er navnlig tilfældet, hvor virksomheden har mindre sammenhæng med den øvrige kommunale virksomhed, hvor hensynet til en forretningsmæssig ledelse af virksomheden er fremtrædende, og i visse tilfælde hvor der i lovgivningen i øvrigt er fastlagt rammer for udøvelsen af den pågældende virksomhed. Som eksempler på tilfælde, hvor der foreligger sådanne særlige hensyn, kan nævnes forarbejdning og afsætning af biprodukter fra en kommunal virksomhed og udførelse af kommunal forsyningsvirksomhed.

I de her nævnte tilfælde vil en kommunalbestyrelse således efter ministeriets opfattelse lovligt kunne oprette en selvejende institution med henblik på varetagelsen af den kommunale opgave, medmindre det i eventuel lovgivning vedrørende den pågældende kommunale virksomhed måtte være fastsat eller forudsat at virksomheden skal udøves i kommunalt regi.

Det skal tilføjes, at den selvejende institutions låntagning skal henregnes til kommunens låntagning, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 3.

./ . Tilsynsrådets sagsakter vedlægges.

Med venlig hilsen

Emil le Maire